

LLUÍS GAVALDÀ, CANTANT I COMPOSITOR DELS PETS

Text: LLUÍS GENDRAU / Fotos: JUAN MIGUEL MORALES - XAVIER MERCADÉ

"Hi ha massa seny i poca rauxa"

Lluís Gavalrà (Constantí, 1963), veu cantant dels Pets i capdavanter de la primera banda de pop-rock nacional gràcies al hit del 'Bondia', fa una crida contra l'immobilisme cultural i alerta sobre les contínues agressions feixistes a la música en català.

Els Pets són la primera banda del pop-rock nacional. Els avalen els quasi seixanta mil discos venuts del seu últim treball *Bondia* —primer disc d'or de la banda— i més de 150.000 espectadors que els han vistos en els trenta-sis concerts fets al llarg de l'última ronda. El 1997 ha estat l'any daurat dels Pets, gràcies a la seva cançó més beatleliana: "Bondia". Els lectors de la revista *Enderrock* els han triats per millor grup, millor cançó, millor disc i millor directe de l'any. Amb tot, el cantant Lluís Gavalrà creu que el país i els intel·lectuals dormen a la palla mentre augmenten les actituds feixistes contra els grups que canten en català.

Per això, se'n va a Anglaterra tres mesos a preparar un nou disc i a fer cançons carregades d'intenció política i social. Per Gavalrà ara els Pets són el referent més immediat quan es parla del pop-rock en català, i això fa que els caigui a sobre un pes semblant al de Sopa de Cabra, ara fa uns anys.

—*Els Pets sou el número u en vendes de rock en català. Aquest rànquing us legitima o és un excés de responsabilitat per a una banda de pop com vosaltres?*

—És un inconvenient. Sempre ens ha beneficiat molt estar en segona fila, tant de reconeixement com de popularitat. Sempre teníem uns Sopa de Cabra o uns Sau que rebien les bufetades i se'ls cardaven vius a la mínima. Ara les rebem nosaltres. Quan la revista musical *Rock de Lux* critica el 25% de quota de la música en català, per posar un exemple, esmenta els Pets, i aquest és un in-

dici que ens trobem en un bon moment. Mirat fredament, pot semblar que l'únic grup que no necessita aquesta quota a les ràdios, són precisament els Pets. Qui vulgui atacar la música cantada en català buscarà el seu referent més immediat, siguin els Pets, Sau, Llach o Sopa de Cabra. L'inconvenient d'anar-nos bé les coses és el preu de la popularitat.

—*Pocs artistes catalans han venut més de cinquanta mil discos. És un sostre necessari per a aconseguir el respecte del públic i la crítica?*

—Haver aconseguit fer disc d'or té el seu mèrit perquè ara no es viu el *boom* del rock en català. Estem segurs que els qui han comprat aquest disc ho han fet perquè volien sentir els Pets i no per seguir una moda. A més, vendre cinquanta mil discos en català és com vendre'n tres-cents mil en castellà. De fet, em sento afalagat, penso que la gent ens té una mica més de respecte. Però, la veritat és que cada vegada hi ha unes ganes més fortes de vendre motos a la gent i fer passar per rock català allò que cap persona del carrer no considera rock català.

—*Us sentiu identificats amb el grup d'Alboraia, Munlogs, que van decidir posar en evidència el*

Circuit Rock de l'IVAJ presentant-se amb les cançons traduïdes a l'anglès?

—És bastant simptomàtic de la situació al País Valencià. El que m'estranya és que això no passi també a Catalunya. De fet, l'única punyalada que tenim de la ronda de concerts del 97 és que, malgrat l'èxit de vendes i de concerts, no n'hem fet ni un al

"Torna el feixisme pur i dur perquè cada vegada hi ha una actitud més agressiva contra els grups que canten en català. Proven de qualificar-los de xirucaires, retrògrads i sense qualitat."

País Valencià, un lloc on parlen la mateixa llengua i que és més a prop de casa meva que no pas Giròna i al qual em sento més pròxim que no a l'Empordà, per exemple.

—*No creieu que el vostre èxit arrossegarà un estat d'opinió favorable al consum de pop-rock nacional?*

—A Catalunya torna el feixisme pur i dur, perquè cada vegada hi ha una actitud més agressiva contra els grups que canten en català. Proven de qualificar aquests grups de xirucaires, retrògrads i sense qualitat. I és molt difícil que tots siguin dolents. Algun deu haver-n'hi de bo i, segurament, no som nosaltres. Accepto que la crítica odii els Pets o que consideri que som un grup xaró, però no tolero que no els agradi o no es facin ressò de cap grup que canti en català. No és acceptable que una revista no parli de Sopa de Cabra fins que treuen un disc en castellà o que Albert Pla no sigui un geni fins que enregistra un disc en castellà, o que els Umpah-pah siguin grup revelació als Premis Ondas després de dos discos en castellà...

—*Esteu d'acord amb els qui comparen el vostre èxit amb el fet que el rock en català torna a ser negoci?*

—Hi ha una regla no escrita segons la qual per a ser un crític respectable és imprescindible de pixar-se en el rock en català. Si no la compleixes, no entres en l'elit del periodisme musical català. A la resta de l'estat passa això des de fa temps. *El País de las Tentaciones* ens ha enviat una carta molt amable dient que no els dóna la gana de parlar del nostre disc perquè no és una notícia interessant per a la seva publicació. La cosa més greu d'aquesta actitud és que això comença a passar aquí també.

—*Us sembla que la gent ja no reacciona activament en termes culturals?*

—En donaré uns exemples. Durant molts anys *El Periódico*, només l'han fet en castellà, finalment l'editen per decisió pròpia també en català, i hi ha cent mil persones que el compren. La meua pregunta és: on eren aquests milers de catalans, com és que mai no van reclamar que es fes en català? No és esquizofrènic que ara es vengui la història del Barça per fascicles amb el diari *El Mundo Deportivo* i sigui en castellà? No és penós que Josep Guardiola faci les seves declaracions en català i l'*Sport* les transcriu en castellà? Això és un país normalitzat? La gent entra en un bar i demana un *cortado* a un cambrer que potser ha nascut a Palafrugell, o puja a un taxi i demana per la *calle Lauria*... i resulta que el taxista és català. Hi ha massa seny i po-

ca rauxa! Vivim en un país on la gent es pensa que la normalitat ve per ciència infusa.

—*Els Pets també vau abandonar fa uns anys la vena més reivindicativa per dedicar-vos a fer cançons més intimistes...*

—Quan la gent ja ens tenia etiquetats de grup polític-social vam decidir de fer el revés d'allò que s'esperaven. Ara que tothom —menys els quatre que ens acusen de ser uns venuts— ens ha acceptat com un grup que canta lletres intimistes, personals, de retrat de la realitat de la gent del carrer..., és el moment de fer coses diferents.

—*Teníeu por de perdre la credibilitat entre els espectadors?*

—El problema de fer lletres de contingut social és que pots acabar essent una caricatura de tu mateix. Tots els qui ho han fet, des de Bob Dylan fins a Billy Bragg o els Clash mateixos, han acabat fu-

gint-ne perquè, si no, a força de repetir el teu missatge, al final perd eficàcia, tothom et veu venir. La millor cosa que pots fer és demostrar que saps parlar de qualsevol tema, perquè quan hi tornis no perdís credibilitat. Igual passa amb en Llach i amb en Raimon; crec que ja no fan el que feien abans.

—*Després d'aquesta etapa, els Pets tornareu a l'activisme musical? Com serà el nou disc?*

—M'agradaria que fos un disc que no sonés com una repetició del *Bondia*, que tingués un tipus de lletres diferents i que, com a mínim, hi hagi una cançó o dues que parlin de la situació política d'aquest país. No d'una manera tan pamfletària com abans, però sí que creiem que, si no ho fem nosaltres, poca gent més ho farà, musicalment parlant. En Joan Reig (bateria), en Falín Càceres (bai-

xista), i jo en parlem molt, últimament, i estem farts del que ens passa políticament.

—*Quina és la vostra posició en les directrius de la política catalana actual?*

—Estem farts que ens hagin venut una llei del català que sembli més aviat una etiqueta d'Anís del Mono, que ens venguin un pacte amb un partit que menysprea i rebutja el català i la cultura catalana o que, gràcies a uns vots, suposadament nacionalistes, governi a l'estat el partit més feixista de tot Espanya. Tot això fa que hi hagi gran autoodi entre els catalans. La intel·lectualitat sembla adormida, ja sigui perquè és subvencionada o perquè tenen por de perdre el càrrec.

—*Els Pets sempre us heu mostrat partidaris d'una actitud activa en defensa de la llengua i la cultura catalanes.*

—M'agradaria de saber on és la Crida. On és la

"Hi ha una regla no escrita segons la qual per a ser un crític respectable és imprescindible de pixar-se en el rock en català. Si no la compleixes, no entres en l'elit del periodisme musical català."

gent que anava a pintar les estacions de trens o a les autopistes per reivindicar l'ús del català? O la que es queixava i enviava cartes als diaris...? Com és possible que es diguin les barbaritats que es diuen sobre la llengua catalana i ningú no es queixi? Què passa en aquesta merda de país tan adormit? Em fa fàstic. Tot això volem que surti d'una manera o altra al nou disc.

—*Es pot fer pop combatiu?*

—En el món del pop, a més de fer bones melodies, cal ser poeta. És un drama que es fa evident en moltíssimes cançons. Hi ha grans cançons de la història del rock en les quals les lletres no diuen res. N'és un exemple *Oasis*: molts cops les lletres no tenen ni sentit. El crític demana sempre que el músic arrisqui i faci un disc diferent de l'anterior, però els crítics no viuen del risc de l'artista. A mi, el que m'agrada és de fer cançons enganxoses i de tonades molt melòdiques, i és el que em surt més bé.

—*Per què te'n vas a Anglaterra a fer el nou disc? Busques el so del pop britànic?*

—Busco una ciutat on faci mal temps i no hi tingui amics, per quedar-me tancat i compondre. Hi vaig a aprendre anglès i a fer cançons. És un remei contra la meva droperia. Sempre he estat beatleria, i la meva música sempre ha tingut influència britànica, encara que visqui a Tarragona. Les cançons que fas creus que surten del teu cap, però en realitat són fruit de les trenta mil cançons que has sentit en la teva vida.

—*Els Pets són un trio ben avingut?*

—Mai no havíem estat tan units com quan vam fer l'últim disc. Abans cadascú feia la seva cançó i, quan l'acabava, l'ensenyava a l'altre. En canvi, en aquest disc encara que, les cançons, les fes jo, en Joan hi estava molt a sobre. Ens vam tancar a Prades, un poblet del Baix Camp, i vam estar uns quants dies repassant les cançons una per una, fent

—**Quin és el preu de la fama?**
—El fet que em conegui molta gent pel carrer m'afecta el caràcter, especialment jo que sóc molt poc sociable. El que abans era tímida ara és actitud de superestrella. Quan no ets conegut i et burxes el nas en un bar ets un bacó, però quan ets conegut ets una estrella que es fa notar. L'única manera de sobreviure a la popularitat és de caminar mirant a terra i fent veure que no sents ningú.

—Ens han ofert de fer una versió d'aquest disc en anglès, però és una cosa absolutament inviable. En primer lloc, a Anglaterra un grup de tercera fila té un nivell més alt que no pas nosaltres i, segona, la meva pronunciació és molt dolenta, i em cauria la cara de vergonya. Has de ser molt conscient dels teus límits; és una regla d'or per a tirar endavant. En aquesta professió és imprescindible de tenir ego —i qui digui que no és un hipòcrita—, però l'has de saber equilibrar i autolimitar-te. En un moment de la nostra carrera vam ser a punt de fitxar per una multinacional, però gràcies a Déu, ens va baixar un sant del cel i ens va obrir els ulls. T'enlluernen, però la meitat del que et diuen és mentida. Tot i que venguis cinquanta mil exemplars, per ells això és una merda, i conseqüentment tu també ho ets. El director no et rep ni per donar-te el bon dia. El tracte que tenim amb DiscMedi, no el podem trobar a cap multinacional.

lletres, ens passàvem les estrofes i cadascú ratllava el que no li agradava... Això ens va ajudar a crear una competència sana que va fer que tots dos donéssim més de si. Tenim una relació de gran confiança i per això ens donem molta canya. L'un pot dir tranquil·lament a l'altre: Això és una merda, i així intentem de superar-nos.

—*Com heu patit l'èxit del Bondia?*

—Ha estat com anar en un núvol, hem tingut més del que podíem esperar. Ara ve la depressió post-gira, que sembla una conya, però et sents fatal. Arriba el disabte i no saps què fer. Tocar en directe és molt agraït perquè pots veure la resposta a la teva obra de forma immediata, i això és una injecció d'adrenalina molt forta. Quan de cop i volta s'acaba, ho trobes a faltar moltíssim. No és solament el concert, sinó la litúrgia de fer la gira, la relació personal amb els companys...

—*La cançó "Bondia" s'ha convertit en un himne popular. Hi ha un abans i un després d'aquesta cançó?*

